

Optymalizacja czynności kryminalistycznych

Streszczenie dysertacji doktorskiej Macieja Henryka Górnego

W pracy zajęto się optymalizacją czynności kryminalistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem czynności taktycznych, bowiem taktyka kryminalistyczna jest zacofana w stosunku do techniki, a jednocześnie brak w polskojęzycznej literaturze kompleksowych opracowań na temat sposobów jej ulepszenia. Autorzy dotychczasowych publikacji zazwyczaj ograniczali się do badania pojedynczych czynności (jedna publikacja – jeden rodzaj czynności, często jeden autor – jeden rodzaj czynności) taktycznych lub do badania akt spraw celem sprawdzenia, czy przeprowadzane w ramach odnośnych postępowań czynności zgodne były z regułami wyznaczonymi przez prawo, instrukcje wewnętrzne i dotychczasową praktykę; w publikacjach tych nie rozważano natomiast sensowności samych reguł. Praca niniejsza nakierowana jest właśnie na analizę owych reguł, by wypełnić poważną w tym względzie lukę.

Priorytetem pracy jest opisywanie ogólnych zależności i prawidłowości (oraz sposobów ich wyważania) występujących w problemach kryminalistycznych, jak również prezentowanie swoistych „metametod” (metod tworzenia i stosowania metod). Sposoby szukania, tworzenia, oceny i stosowania rozwiązań uznano w pracy za ważniejsze od samych konkretnych rozwiązań poszczególnych problemów stawianych przez praktykę. Konkretnie rozwiązania są jednak w pracy także opisywane, zwłaszcza w charakterze egzemplifikacji dla rozważań ogólniejszych. Wyróżniono aspekt wewnętrzny czynności kryminalistycznych (wyjaśnienie badanych spraw) oraz zewnętrzny (zaprezentowanie wyników i wniosków w taki sposób, aby zostały przyjęte przez sądy i opinię publiczną) i skupiono się na tym pierwszym.

Metody i zalecenia opisywane w pracy charakteryzują się zróżnicowanym poziomem sformalizowania, od ścisłych algorytmów po luźne uwagi „zdroworozsądkowe”. Wśród opisywanych metod optymalizacyjnych znajdują się metody uniwersalne możliwe do stosowania w różnych dziedzinach, metody zapożyczone z innych dziedzin naukowych a zmodyfikowane na potrzeby

kryminalistyki, metody stosowane w czynnościach kryminalistycznych w innych krajach a przystosowane do polskich realiów, metody proponowane w literaturze, metody stosowane nieformalnie w obecnej praktyce III RP, metody stosowane w dawnych czasach, wreszcie metody całkiem nowe. Wykorzystano wiedzę z wielu dziedzin – od rachunku prawdopodobieństwa i grafów sieciowych, przez teorie informacji i psychologię decyzyjną, aż po nauki prawne, a nawet historyczną analizę źródłową. Szczególną uwagę poświęcono wykorzystaniu oryginalnych osiągnięć polskiej szkoły cybernetyki, stworzonej przez Mariana Mazura a rozwiniętej przez Józefa Kosseckiego. Osiągnięcia te, pionierskie i unikalne w skali światowej, nie były dotychczas szerzej wykorzystywane na polu kryminalistyki. Jak pokazuje niniejsza praca (a co znajduje potwierdzenie w niektórych publikacjach kryminalistycznych), możliwości wykorzystania tych osiągnięć są ogromne – dotyczą wielu dziedzin i aspektów kryminalistyki (są więc „szerokie”), a przy tym umożliwiają dokonanie znacznych ulepszeń i wprowadzenie zmian daleko idących (są więc „głębokie”).

Nie ograniczono się do omówienia osiągnięć polskiej szkoły cybernetyki i okazania ich użyteczności dla kryminalistyki, ale również usystematyzowano i rozwinięto niektóre z nich.

Poznań, 18 V AD 2016